PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO (WSDZ)

w Szkole Podstawowej nr 2 Im Bohaterów Westerplatte we Wschowie
na rok szkolny 2026/2027

I. PODSTAWA PRAWNA:

Program opracowano na podstawie:

- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, 1160 i 1837 oraz z 2026 r. poz. 187, 203, 451 i 504 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenia MEN z dnia 12 lutego 2019 r.
- Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 2 im Bohaterów Westerplatte we Wschowie

II. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU WSDZ NA ROK SZKOLNY:

PROGRAM WSDZ stanowi spójny system działań wspierających uczniów w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, realizowany w sposób ciągły na wszystkich etapach edukacyjnych.

System:

- ma charakter procesowy i długofalowy,
- uwzględnia indywidualne potrzeby ucznia,
- opiera się na współpracy szkoły, rodziców i środowiska lokalnego,
- wykorzystuje aktualne dane o rynku pracy.

Współczesny rynek pracy charakteryzuje się wysoką zmiennością, rosnącym znaczeniem kompetencji przekrojowych, cyfrowych oraz adaptacyjnych, a także istotnym wpływem nowych technologii, w tym automatyzacji i sztucznej inteligencji, na strukturę zawodów i formy zatrudnienia. W związku z tym działania szkoły w obszarze doradztwa zawodowego wymagają systemowego, spójnego i opartego na aktualnych danych podejścia,

uwzględniającego zarówno indywidualne potrzeby ucznia, jak i realne uwarunkowania rynku pracy.

Program WSDZ opracowany został zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, w szczególności z uwzględnieniem zmian wynikających z rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r., które wprowadza nowe standardy realizacji doradztwa zawodowego, obejmujące m.in.:

- konieczność wykorzystywania prognoz zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego,
- uwzględnianie wyników monitoringu karier absolwentów,
- stosowanie nowoczesnych narzędzi cyfrowych i platform edukacyjnych,
- rozwijanie współpracy z pracodawcami oraz instytucjami rynku pracy,
- aktywne włączanie rodziców w proces planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej uczniów

Dokument w niniejszej szkole ma charakter ciągły, obejmuje wszystkie etapy edukacyjne i realizowany jest poprzez zintegrowane działania nauczycieli, wychowawców, doradcy zawodowego oraz specjalistów szkolnych. Uwzględnia on rozwój ucznia jako osoby uczącej się przez całe życie, zdolnej do świadomego podejmowania decyzji oraz odpowiedzialnego planowania własnej przyszłości edukacyjnej i zawodowej.

Założenia programu wpisują się również w kierunki polityki oświatowej państwa, w szczególności w zakresie:

- wspierania uczniów w rozwoju kompetencji kluczowych i społeczno-emocjonalnych,
- przygotowania do funkcjonowania na rynku pracy przyszłości,
- rozwijania kompetencji cyfrowych,
- wzmacniania współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym i gospodarczym.

Realizacja programu WSDZ przyczynia się do budowania spójnego systemu wsparcia ucznia, który umożliwia mu poznanie siebie, rozpoznanie własnych możliwości i ograniczeń, zdobycie rzetelnej wiedzy o świecie zawodów oraz podejmowanie świadomych i adekwatnych decyzji edukacyjno-zawodowych.

Dokument i działania są zgodne kierunkami polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027. oraz obowiązującym w szkole systemie doradztwa zawodowego.

DIAGNOZA POTRZEB UCZNIÓW W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO:

Program Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego został opracowany w oparciu o wieloaspektową diagnozę potrzeb uczniów, uwzględniającą ich indywidualne możliwości, zainteresowania oraz uwarunkowania środowiskowe.

Diagnoza obejmuje w szczególności:

- analizę zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji uczniów,
- obserwacje pedagogiczne prowadzone przez nauczycieli i wychowawców,
- wyniki rozmów indywidualnych z uczniami,
- konsultacje z rodzicami/opiekunami prawnymi,
- identyfikację trudności uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych,
- analizę wyników edukacyjnych uczniów,
- rozpoznanie potrzeb uczniów w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego,
- analizę lokalnego i regionalnego rynku pracy,
- uwzględnienie prognoz zapotrzebowania na zawody oraz wyników monitoringu losów absolwentów.

Uzyskane wyniki diagnozy stanowią podstawę planowania działań doradczych oraz dostosowania ich do realnych potrzeb uczniów.

III. CELE PROGRAMU:

Cel główny:

Przygotowanie uczniów do świadomego, odpowiedzialnego i realistycznego planowania kariery edukacyjno-zawodowej.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- poznaje własne zasoby i ograniczenia,
- rozwija kompetencje przyszłości,
- korzysta z narzędzi cyfrowych,
- analizuje rynek pracy i prognozy zatrudnienia,
- rozumie wpływ technologii i AI na zawody,
- planuje swoją ścieżkę edukacyjną.

Nauczyciele:

- wspierają uczniów w rozwoju,
- integrują doradztwo z nauczaniem,
- wykorzystują dane o rynku pracy,
- stosują nowoczesne metody pracy.

Rodzice:

- aktywnie uczestniczą w procesie doradczym,
- współpracują ze szkołą,
- wspierają dziecko w wyborach edukacyjnych.

IV. METODY I FORMY PRACY:

- metody aktywizujące i problemowe,
- projekty edukacyjne,
- symulacje (rozmowa kwalifikacyjna),
- praca indywidualna i grupowa,
- warsztaty,
- wizyty zawodoznawcze u pracodawców

- wykorzystanie platform cyfrowych.

V. OBSZARY DZIAŁAŃ:

Praca z uczniem:

- diagnoza zasobów,
- poznawanie zawodów,
- analiza rynku pracy,
- planowanie kariery,
- rozwój kompetencji cyfrowych.

Praca z rodzicami:

- konsultacje,
- udostępnianie informacji,
- wspieranie decyzji ucznia.

Praca z nauczycielami:

- współpraca zespołowa,
- szkolenia,
- integracja działań.

VI. ZADANIA NAUCZYCIELA UCZĄCEGO DORADZTWA ZAWODOWEGO:

- diagnozuje potrzeby uczniów,
- analizuje prognozy rynku pracy,
- wykorzystuje narzędzia cyfrowe,
- współpracuje z pracodawcami,
- prowadzi doradztwo indywidualne w miarę potrzeb
- koordynuje WSDZ.

VII. TREŚCI PROGRAMOWE:

KLASY I–III

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i sposoby ich rozwijania,
- prezentuje swoje zainteresowania,
- rozpoznaje swoje mocne strony,
- podejmuje działania i wyciąga wnioski,
- rozpoznaje swoje pierwsze umiejętności cyfrowe (np. korzystanie z urządzeń w nauce).

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- odgrywa role zawodowe,
- poznaje zawody w otoczeniu,
- rozumie znaczenie pracy,
- dostrzega rolę różnych zawodów,
- rozumie, że technologia wpływa na wykonywanie pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się,
- wskazuje ulubione treści,
- korzysta ze źródeł wiedzy,
- korzysta z prostych narzędzi cyfrowych w uczeniu się.

4. Planowanie rozwoju

Uczeń:

- opowiada o swoich marzeniach,
- planuje proste działania,
- podejmuje pierwsze decyzje.

KLASY IV–VI

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa zainteresowania i uzdolnienia,
- wskazuje mocne strony,
- analizuje swoje działania,
- prezentuje swoje zdolności,
- rozpoznaje swoje kompetencje cyfrowe.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- poznaje grupy zawodów,
- analizuje znaczenie pracy,
- wskazuje czynniki wyboru zawodu,
- rozumie rolę pieniądza,
- rozpoznaje wpływ technologii i zmian cywilizacyjnych na zawody.

3. Rynek edukacyjny

Uczeń:

- wskazuje sposoby uczenia się,
- rozpoznaje swoje preferencje edukacyjne,

- korzysta ze źródeł informacji,
- korzysta z cyfrowych źródeł wiedzy.

4. Planowanie rozwoju

Uczeń:

- planuje działania,
- określa cele,
- podejmuje decyzje.

KLASY VII–VIII

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- analizuje wpływ zdrowia na pracę,
- rozpoznaje swoje zasoby,
- dokonuje autoanalizy,
- określa wartości i cele,
- wykorzystuje narzędzia cyfrowe do diagnozy własnych kompetencji.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- analizuje zawody i kwalifikacje,
- porównuje swoje zasoby z wymaganiami rynku,
- analizuje trendy rynku pracy,
- rozumie znaczenie pracy,
- dokonuje autoprezentacji,
- zna instytucje rynku pracy,

- analizuje prognozy zapotrzebowania na zawody,
- rozumie wpływ sztucznej inteligencji na zawody,
- analizuje pracę zdalną i elastyczne formy zatrudnienia,
- poznaje możliwości zdobywania kwalifikacji poza szkołą .

3. Rynek edukacyjny

Uczeń:

- analizuje ofertę szkół,
- zna zasady rekrutacji,
- rozumie system edukacji,
- analizuje korzyści kształcenia zawodowego.

4. Planowanie kariery

Uczeń:

- dokonuje wyboru ścieżki,
- planuje cele,
- korzysta z pomocy instytucji,
- planuje ścieżkę z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych.

VIII. SPOSOBY REALIZACJI

- zajęcia doradztwa zawodowego,
- godziny wychowawcze,
- lekcje przedmiotowe,
- projekty,
- wizyty zawodoznawcze,
- spotkania z pracodawcami.

WYKORZYSTANIE NARZĘDZI CYFROWYCH W REALIZACJI WSDZ:

W realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego szkoła wykorzystuje nowoczesne narzędzia cyfrowe, wspierające proces planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej uczniów.

W szczególności stosowane są:

- ogólnodostępne platformy edukacyjne i informacyjne,
- internetowe bazy zawodów oraz portale zawierające opisy zawodów i kwalifikacji,
- narzędzia diagnostyczne online umożliwiające określenie predyspozycji i zainteresowań uczniów,
- zasoby cyfrowe dotyczące rynku pracy, w tym prognozy zapotrzebowania na zawody,
- platformy komunikacji elektronicznej umożliwiające kontakt uczniów i rodziców z doradcą zawodowym,
- materiały multimedialne wspierające proces poznawania zawodów i planowania kariery.

Wykorzystanie narzędzi cyfrowych sprzyja rozwijaniu kompetencji cyfrowych uczniów oraz przygotowuje ich do funkcjonowania na współczesnym rynku pracy.

WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM:

Realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego odbywa się we współpracy z podmiotami funkcjonującymi w środowisku lokalnym i regionalnym, w szczególności z:

- pracodawcami i przedsiębiorcami,
- przedstawicielami branż i organizacji gospodarczych,
- instytucjami rynku pracy, w tym urzędami pracy,
- szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe,
- centrami kształcenia zawodowego i ustawicznego.

Współpraca ta obejmuje w szczególności:

- organizację wizyt zawodoznawczych w zakładach pracy,
- udział uczniów w spotkaniach z przedstawicielami różnych zawodów,
- organizację warsztatów i zajęć praktycznych,

- udział w wydarzeniach edukacyjno-zawodowych,
- wymianę informacji dotyczących potrzeb rynku pracy oraz oczekiwań pracodawców.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym umożliwia uczniom bezpośredni kontakt ze światem pracy oraz lepsze przygotowanie do podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych.

Wdrożony program uwzględnia aktualne rozwiązania systemowe, w tym wykorzystanie danych prognostycznych dotyczących zapotrzebowania na zawody, wyników monitoringu losów absolwentów oraz nowoczesnych narzędzi cyfrowych wspierających proces doradczy. Szczególne znaczenie przypisuje się również rozwijaniu kompetencji przyszłości, w tym kompetencji cyfrowych, umiejętności adaptacyjnych oraz gotowości do uczenia się przez całe życie.

Istotnym elementem realizacji programu jest współpraca wszystkich podmiotów zaangażowanych w proces doradczy uczniów, nauczycieli, rodziców oraz instytucji środowiska lokalnego i rynku pracy. Takie podejście sprzyja tworzeniu spójnego systemu wsparcia, umożliwiającego uczniom podejmowanie trafnych i świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych.

Ewaluacja programu, prowadzona w sposób systematyczny i wieloaspektowy, pozwala na bieżące monitorowanie efektywności podejmowanych działań oraz ich dostosowywanie do aktualnych potrzeb uczniów i wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego.

Realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego przyczynia się do przygotowania uczniów do aktywnego, odpowiedzialnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, a także do podejmowania wyzwań wynikających z dynamicznych zmian zachodzących we współczesnym świecie pracy.

IX. EWALUACJA

- ankiety,
- obserwacje,
- analiza wyborów uczniów,
- monitoring losów absolwentów,
- analiza zgodności z rynkiem pracy.

WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI REALIZACJI WSDZ:

Ocena skuteczności realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego prowadzona jest w sposób systematyczny i wieloaspektowy, z wykorzystaniem następujących wskaźników:

- poziom znajomości przez uczniów własnych predyspozycji, zainteresowań i możliwości,
- stopień przygotowania uczniów do podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych,
- trafność wyborów dalszej ścieżki kształcenia przez uczniów kończących szkołę,
- poziom aktywności uczniów w działaniach doradczych (udział w zajęciach, warsztatach, projektach),
- stopień wykorzystania przez uczniów narzędzi cyfrowych w planowaniu kariery,
- poziom znajomości przez uczniów rynku pracy i świata zawodów,
- udział rodziców/opiekunów prawnych w działaniach WSDZ,
- efektywność współpracy szkoły z instytucjami rynku pracy oraz pracodawcami,
- liczba i jakość podejmowanych inicjatyw zawodoznawczych,
- wyniki ankiet ewaluacyjnych

Analiza powyższych wskaźników stanowi podstawę do modyfikacji i doskonalenia programu WSDZ.

X. OSOBY ODPOWIEDZIALNE:

Koordynator programu WSDZ/ nauczyciel doradca zawodowy: ……
Dyrektor: ……
Wszyscy nauczyciele

Data: